

19.11.19

Bekæmpelse af ulovlige Internetsider ved effektivisering af blokeringer

Danskernes brug af ulovlige tjenester er stadig omfattende. Film, serier, musik, litteratur og design er blot nogle af de produkter, danskerne fortsat søger på ulovlige tjenester. I 2018 resulterede det i 325 millioner besøg på sider med ulovligt indhold fra IP-adresser placeret i Danmark. Danskernes brug af ulovlige tjenester er omfattende. Film, serier, musik, litteratur og design er blot nogle af de produkter, danskerne fortsat søger på ulovlige tjenester. I 2018 resulterede det i 325 millioner besøg på sider med ulovligt indhold fra IP-adresser placeret

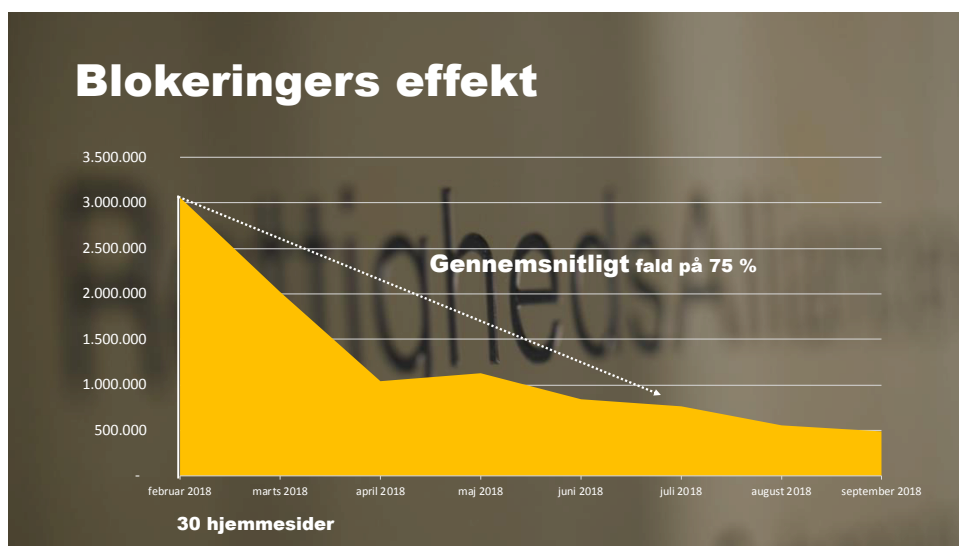
I kraft af internettets størrelse og dynamik er det umuligt at fjerne ulovlige tjenester fuldstændig, og der findes ikke en enkelt metode, der er tilstrækkelig. Derfor arbejder RettighedsAlliancen med en kombination af følgende 3 redskaber:

1. Blokeringer af ulovlige sider
2. Vis brugerne hen til lovligt indhold
3. Følg og afskær pengestrømme.

Denne indsats sker i tæt samarbejde med Kulturministeriet og øvrige interessenter i form af internetudbydere, betalingsformidlere og platforme.

Blokeringer

Blokeringer af ulovlige sider på internettet har med et fald på 75% af besøg til blokerede sider vist sig som et effektivt redskab til at begrænse adgangen til og dermed også udbuddet af rettighedskrænkende materiale (film, sportsudsendelser, musik, bøger mm.). Blokeringer betyder, at brugerne møder skilte på nettet, der viser brugerne væk fra ulovlige sider og hen til bl.a. søgetjeneste på lovlige tjenester.

(Graf 1: Gennemsnitlig effekt på besøgstal til 30 blokerede sider)

(Billede 1: Blokeringskilt på ulovlig side)

(Billede 2: Søgemaskinen FilmFinder)

Blokeringsværktøjet bliver dog i stigende grad udfordret af antallet af ulovlige tjenester, men også af den kreativitet, der lægges for dagen i form af adresseskift og andre tekniske omgørelser.

Kravet om domstolsbehandling for få en ulovlig side blokeret belaster domstolene og medvirker til en langstrakt sagsbehandling. Det mindsker effekten af blokeringer, og er problematisk i forhold til blokering af nye typer tjenester som eksempel ulovlig live streaming af sportsbegivenheder, hvor det er afgørende, at der kan skrides hurtigt ind for, at blokeringen har en effekt.

Som udgangspunkt er blokeringer således det bedste redskab til at bekæmpe ulovlige tjenester, men for at det kan virke effektivt, skal såvel omfang af blokeringer som hastighed ved at pålægge og ibrugtage blokeringer øges markant.

Derfor er det påkrævet, som beskrevet i Vækstplan for de kreative erhverv¹, med en effektivisering af blokeringsværktøjet som minimum i form af forenklet sagsgang med brug af troværdige meddelere og på sigt i form af administrative myndighedsblokeringer:

1. **Effektivisering:**

Vækstplanens Indsatsområder² lægger op til at effektivisere den civile retlige adgang *'til at blokere hjemmesider med ulovligt indhold... med brug af troværdige meddelere'*.

Det kan ske ved at Kulturministeriet og Justitsministeriet udpeger én retsinstitans som ansvarlig for håndtering af anmodninger om indgreb i form af blokeringer og nedtagninger over for ophavsretslige krænkelse. Samtidig fastlægger Kulturministeriet kriterier for udpegning af en eller flere ' troværdig(e) meddelere ' eksempelvis RA, som i samspil med SØIKs (Bagmandspolitiet) IPR Enhed identificerer tjenester/internetsider, der tilbyder ulovligt materiale. Meddelere(n) fremlægger materiale, der dokumenterer rettighedskrænkelser og forgæves forsøg på kontakt for den relevante ret hvorefter retten afgør i en fast track procedure, om det er godtgjort, at tjenesten foretager et ulovligt udbud af indhold. Hvis det er tilfældet udsteder den et påbud (midlertidigt forbud) til Internetudbydere om at blokere de ulovlige sider i henhold til Code of Conduct aftalen som allerede anvendes i gældende domstolspraksis.

¹ Vækstplan for de kreative erhverv (maj 2019)

<https://em.dk/publikationer/2019/vaekstplan-for-de-kreative-erhverv/>

² Vækstplan for de kreative erhverv (maj 2019)

<https://em.dk/publikationer/2019/vaekstplan-for-de-kreative-erhverv/>

2. Myndighedsblokeringer:

Anbefalingerne fra Vækstteam for de kreative erhverv³ fremhævede direkte: 'behov for at myndigheder får mulighed for at blokere hjemmesider på administrativt grundlag'.

Myndighedsblokering betyder, at en sagkyndig myndighed som SØIKs IPR enhed direkte kan pålægge internetudbydere og platforme at blokere for adgang til ulovlige sider og tjenester og fjerne ulovligt indhold uden en forudgående domstolsprøvelse.

Indførelse af administrative blokeringer vil kræve en mindre tilpasning af eksisterende lovgivning og den nærmere udformning skal drøftes med internetudbydere og myndighederne.

Når administrative blokeringer ikke er indført i Danmark, skyldes det, at der fra Justitsministeriet er nævnt en mulig uklarhed mht. forholdet mellem administrative blokeringer og ytringsfrihed:

En ordning, hvorefter en administrativ myndighed kan blokere hjemmesider, vil derfor efter Justitsministeriets umiddelbare opfattelse rejse spørgsmål i forhold til grundlovens § 77, 2. pkt., om den formelle ytringsfrihed⁴.

Imidlertid peger en række Meddelelser og Henstillinger fra EU-Kommissionen på, at administrative blokeringer en mulighed, der er uproblematisk i overensstemmelse med EU-retten⁵:

- **Der er derfor behov for en hurtig afklaring af dette spørgsmål, hvor det vil være ønskværdigt med en mere indgående analyse af om myndighedsblokering kan udformes på en måde, der imødekommer de spørgsmål Justitsministeriet nævner i svar 3. april 2019 også i lyset, af at det er en standardprocedure i flere EU-lande⁶**

RettighedsAlliancen har tidligere foreslået en udmøntning af administrative blokeringer, som sikrer at myndighedsblokering ikke anfægter retssikkerheden og ytringsfrihed, idet den er ledsaget af:

- 1) Krav om henvendelse til udbyder af den pågældende tjeneste hvis muligt, dvs. kun notorisk ulovlige sider blokeres og en lovlig udbyder har mulighed for at forsvare sine interesser
- 2) En enkel mulighed for en efterfølgende domstolsprøvelse
- 3) Økonomisk kompensation i tilfælde af påviste tab som følge af såkaldt 'overblokering'.

Det vil heller ikke medføre en yderligere og unødigt belastning af Internetudbydere, idet praksis for deres vedkommende være den samme som i gældende Code of Conduct med Internetudbydere vedr. dynamisk blokering. Internetudbydere har tilkendegivet at ville acceptere myndighedsblokeringer, såfremt hjemmelsgrundlaget er tilvejebragt.

/RettighedsAlliancen

³ Et internationalt førende vækstmiljø for kreative erhverv. *Anbefalinger fra Vækstteam for kreative erhverv til regeringen*. Hovedrapport oktober 2018 <https://em.dk/nyhedsarkiv/2019/maj/politisk-boost-til-danmarks-kreative-erhverv/>

⁴ Besvarelse af spørgsmål nr. 487 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 3. april 2019. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mogens Jensen (S).

⁵ I *Meddelelse om Bekæmpelse af ulovligt indhold på nettet. Større ansvar for onlineplatforme* fra september 17 peger Kommissionen på, at nationale myndigheder, dvs. ikke kun domstole, aktivt skal medvirke til hurtigt og effektivt at bremse for adgang til ulovligt indhold, dvs. det siges eksplicit, at det ikke bør være påkrævet med en domstolsafgørelse:

I overensstemmelse med EU-lovgivning og/eller national lovgivning kan nationale domstole og i visse tilfælde de kompetente myndigheder udstede bindende pålæg eller administrative afgørelser rettet til onlineplatforme, der forpligter dem til at fjerne eller hindre adgang til ulovligt indhold

⁶ I flere EU-lande som Grækenland, Spanien, Portugal Italien, Belgien og UK er administrative blokeringer enten indført eller på vej til at blive indført. F.eks. UK Intellectual Property Office: UK Government response to the call for views regarding illicit IPTV streaming devices: "...we will consider the evidence for and potential impact of administrative site blocking (as opposed to requiring a High Court injunction in every case), as well as identifying the mechanisms through which administrative site blocking could be introduced"